U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **B. T. N.**, zastoupeného advokátem Mgr. Vratislavem Tauberem, náměstí 28. října 1898/9, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 8. 2021, čj. OAM-506/ZA-ZA11-HA13-2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 2. 6. 2022, čj. 22 Az 41/2021-30,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce (stěžovatel) přicestoval z Vietnamu do Česka v roce 2008 za účelem podnikání. Od té doby zde žije (do listopadu roku 2017 měl platné povolení k dlouhodobému pobytu), jen se dvakrát vrátil asi na tři měsíce navštívit rodinu. V červenci 2021 požádal o mezinárodní ochranu. Uvedl, že má strach se vrátit do Vietnamu, neboť tam má velké dluhy u věřitelky, která mu slovně vyhrožovala. Stěžovatel se bojí, aby si na něj nenajala vraha, pokud by se obrátil na policii. V Česku by chtěl získat pobyt, vydělat si peníze, splatit dluh a vrátit se.

[2] Ministerstvo vnitra stěžovatelovu žádost zamítlo. Stěžovatelovy obavy z věřitelky vyhodnotilo jako účelové a spekulativní. Pokud by se stěžovatel skutečně cítil ohrožen, může se obrátit na domovské státní orgány. Stěžovatel podal proti rozhodnutí ministerstva žalobu, tu však krajský soud zamítl.

[3] Nyní stěžovatel podává kasační stížnost. Krajský soud podle něj nesprávně vyhodnotil otázku, zda stěžovatel musel nejprve využít vnitrostátních prostředků ochrany: státní orgány mu totiž nebyly schopny poskytnout efektivní ochranu před věřitelkou a současně byla opodstatněná stěžovatelova nedůvěra v ně. (Krom toho stěžovatel namítl, že ministerstvo si neobstaralo dostatečně aktuální a adresné informace o zemi původu. Tuto námitku však uplatnil poprvé až v kasační stížnosti, je proto nepřípustná.)

[4] Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se NSS nejprve zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne kasační stížnost jako

nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, čj. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[5] Kasační stížnost je nepřijatelná. Krajský soud se nedopustil žádného pochybení, které by založilo přijatelnost kasační stížnosti (ani stěžovatel sám přijatelnost nezdůvodnil).

[6] Ministerstvo ve svém rozhodnutí vysvětlilo, proč stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu či doplňkové ochrany, a veškerá jeho skutková zjištění mají oporu ve správním spisu. NSS nemá výhrady ani vůči tomu, jak se ministerstvo a krajský soud vypořádaly s otázkou vnitrostátních prostředků ochrany. Břemeno tvrzení o nedostupnosti ochrany v zemi původu leželo na stěžovateli (rozsudek NSS ze dne 31. 10. 2008, čj. 5 Azs 50/2008-62). Stěžovatel však jen vágně tvrdil, že se neobrátil na policii z obavy před věřitelčinou mstou. Subjektivní nedůvěra však nezbavuje žadatele povinnosti neúspěšně vyčerpat prostředky vnitrostátní ochrany (usnesení NSS ze dne 25. 7. 2013, čj. 5 Azs 11/2012-23).

[7] Opodstatněnost této nedůvěry nevyplynula ani z informací o zemi původu založených ve správním spisu (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, čj. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS). Ministerstvo naopak shromáždilo podklady, podle nichž jsou si vietnamské orgány vědomy problémů spojených s nezákonným půjčováním a vymáháním peněz a řeší je legislativně i fakticky. Ze zprávy britského Ministerstva vnitra ze září 2019 skutečně vyplývá, že půjčovatelé si někdy najímají zločince, aby vymáhali dluh. To vyvolává v lidech strach do té míry, že nechtějí s policií spolupracovat. Tato informace však nic nevypovídá o efektivitě ochrany ani o opodstatněnosti nedůvěry stěžovatele v ni.

[8] Krajský soud posoudil věc v souladu s ustálenou judikaturou NSS, podle níž mohou potíže se soukromými osobami v domovském státě odůvodňovat udělení mezinárodní ochrany jen tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny či ochotny poskytnout ochranu před takovým jednáním (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51; ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48; či ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 81/2006-85). Případná nižší efektivita takové ochrany ještě nezakládá azylový důvod (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008-47). Stěžovatel nevyužil prostředky vnitrostátní ochrany před tvrzenými výhrůžkami, ministerstvo dostatečně odůvodnilo a podložilo svůj závěr, že takové prostředky jsou ve Vietnamu dostupné.

[9] Závěry krajského soudu neodporují ani požadavku na posuzování budoucího rizika pronásledování nebo vážné újmy. Od roku 2008, kdy stěžovatel pobývá v ČR, jej totiž věřitelka nekontaktovala (ačkoli byl mezitím dvakrát ve Vietnamu na návštěvě). To svědčí o tom, jak moc pravděpodobně mu něco hrozí nyní, kdyby se vrátil zpět.

[10] Soud proto kasační stížnost odmítl. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle úspěchu ve věci (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, čj. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ministerstvu, které by jinak toto právo mělo, žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. září 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu